

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
1998**

taarsiivigineqaqqusinnaanera taamaassappat eqqartuussiviit aqputigalugit aalajangiivigineqartussaassaaq.

Matuma kingorna suliami matumani annertunerusumik iliuuseqaqqis-sanngilanga."

64 - Pigisat pillugit inatsisit

64 - 1 Pisortat oqartussaasut utertitseqqusinissaannik akissarsias-sallu ilaannik unerartitsinissaannik piumasaqaateqartarneq.

Suliami, Ombudsmandip kommunimut tikeraarnermut atatillugu nammineerluni suliaassannngortitaani, Ombudsmandi oqaaseqaateqarsimavoq kommuni pisortat ikiorsiissutaannik utertitsilluni akiliinissaq pillugu isumaqatigiissutinik atuinermigut suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip maleruagassartaanik mallinninngitsoorsinnaanngitsoq, taamatuttaarlu soorlu isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisip maleruagassartai maleruarneqartussaasut.

Akissarsiassat ilaannik unerartitsisarneq pillugu ilaatigut oqaaseqaatigineqarpoq akiliisitsiniartartoq kisimi akissarsiassat ilaannik unerartitsisinnaasoq kommunilu oqartussaasutut akileeqqusisartutut nalinginnaasutut unerartitsisinnaanngitsoq, aammalu "nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarneq" kommunimit oqartussaasutut akileeqqusisartutut nalinginnaasutut isumaqatigiissuteqarfigineqartartoq, tassami taamatut isumaqatigiissuteqarnerit imaannaq pinngitsaaliinikkut naammassisin-niarneqarsinnaanngimmata. (J.nr. 14.14.00./050)

K kommuni allaffissianik utertitsilluni akiliiumanermut uppernarsaati-nik imaattunik atuisimavoq:

"UTERTITSILLUNI AKILIIUMANERMUT UPPERNARSAAT

Ataatigut atsiortunga _____ Inuup-nr.: _____

Uani najugaqartunga: _____ matumuuna nassuerutigaa pisortanit ikiorsiissutinik katillugit kr. _____-nik allallugit kr..... 100/00-nik uuma akilernissaanut atugassannik utertitassannngorlugit ikiorsiissutisisimagama. Taakku _____-kr.-nikkuutaartumik akilersornissaannut imminut pisussaatippunga, siullermik _____-mi akilerneqartussanik. Naafferartumik akilersuutikka akiliiffissatut piffissaliunneqartoq qaangertinnagu akilinngikkukkit aningaasat taakku akissarsiamama tunisinikkulluunniit isertitama 1/3-iisa ilanngaassissutigineqartarnissaat nalunnginnakku uppernarsarpara, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. VII-mi aalajangersakkat.

K, ulloq _____ -19 _____

UPPERNARSAASUTUT:

TAARSIGASSARSISUTUT:

Akissarsianit ilanngartueqqusineri allakkat imaattut atorneqartarsimapput:

"...(sulisitsisup adressia)

AKISSARSIANIT ILANNGARTUINEQ

Uuma siunissami akissarsiaanit, tunisinikkut isertitaanit aningaasarsiaanilluunniit allanit tamanit:	
Ateq: Inuup-nr.:	
Uku ilanngaatisaqullugit inussiarnersumik qinnuigineqarputit: Akissarsiat 1/3-ii ...kr.-t tikillugit ilanngaassineq.	
Pineqartoq qinnuteqaatip matuma tiguneqarnerata nalaani ilinni sulisuunngippat, akiligassalluunniit tamakkerlugit suli akilerneqanngitsut soraartussaappat tamanna Akiliisitsiniartarfimmum nalunaarutigeqqullugu qinnuigineqarputit. Malugeqquneqarpoq ilanngaassisoqartannginnera taarsiissuteqarnissamut akissusaatinneqarnermik nassataqartussaammat, tak. Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. 7, § 14. Aningaasat ilanngaatigineqartut qaammatit tamaasa ingerlaavartumik Akiliisitsiniartarfimmum akilerneqartassapput.	
Inussiarnersumik inuulluarit	
.....
Assistent	Akiliisitsiniartartoq
Uuma assilinerani ilanngullugu nassiunneqartumi matuma tigonera uppernarsarlugu atsioqqullugu inussiarnersumik qinnuigineqarputit.	
Sulisitsisup uppernarsaalluni atsiornera:	

"

K kommunip uannut allakkani 26. januar 1998-imeersuni imaattut oqaatigai:

"Ataatigut atsiortunga utertitassanngorlugit ikiorsiissutinik tunniussinermut atavillugu isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisunut erseqqissaaniarlunga assut ilungersuuteqarsimavunga, tassalu manna isumaginninnermik ingerlatsiviusoq Grønlandsbankillu IMMIKKOORTORTARINNGIKKAA.

Kommunit tamarmik immikkut ataasiakkaarlutik utertitsilluni akiliiumanermut uppernarsaatinik assigiinngitsunik atuisarnerannut taarsiullugu utertitsilluni akiliiumanermik uppernarsaammik assigiissakkamik kommunit tamarmik atuilernissaat Isumaginninnermut Pisorta qarfimmum siusinnerusukkut siunnersuutigisimavarput. Allaat uppernarsaatip assigiissakkap qanoq iluseqarnissaanik siunnersuummik nas-siussimalluta.

Pineqartup isumaginninnikkut aningaasaqarnikkullu atugaanik erseqqissumik naliliineq aallaavigalugu K kommuni utertitassanngorlugit ikiorsiissutinik tunniussi-

sarpoq. Ataatsimoortunik tunaartarisassanik taasaqarnissaq ajornakusoortuuvoq, ki-siannili akiligassallip nukangasunik meeraqarsinnaanera amerlanertigut aalajangiisartussaavoq.

"Taarsigassarsitsinissaq" eqqarsaatigalugu erseqqissumik naliliiniarnitsinni tamatumunnga peqatigitillugu sapinngisarput tamaat iliuuseqarniartarpugut utertitsilluni akiliisitsinissamut inatsisitigut tunngavissaqarnissarput qulakkeerniarlugu. Tamatumunnga atatillugu pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 1. november 1982-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 10 pingaartumik tunngavigisarparput.

..."

K kommunimit, Akiliisitsiniartarfimmit, akissut 3. marts 1998-imi tigu-ara. Akissummi makku atuarneqarsinnaapput:

..."

Allakkat ataatsimiinnermi akiliisitsiniartarfimmi sulisut tamarmik peqataaffigisaanni misissorneqarput, apeqqutillu pisinnaasaq naapertorlugu akineqarput, suliasanilu imaqarniliorfigineqarsimannigitsuni apeqqutit eqqaamannissinnaaneq naapertorlugu akineqarput, suliallu ilaanni pisoqaaqisuni aamma taamatut pisoqarluni, tassanili K kommunimi akiliisitsiniartarfimmi sulisoq ataasiinnaq qaammatit 15-it sinerlugit sulisuusimammattamanna akissuteqarsinnaanermut killiliisuusimavoq.

Sulisut paarlagaannerujussat sulisullu nutaat aallartikkaangamik misilittagaqartuusanninnerat akiliisitsiniartarfimmilu suliasanik sungiussisimasuusanninnerat akiliisitsiniartarfiup ilisarnaatigaa.

Aamma oqaatigineqassaaq kommunimi pisortaasut akiliisitsiniartarfimmi suliat pingaernerutinneqarnissaat kissaatigisimammassuk, taamaattumillu 1996-imi aasakkut akiliisitsiniartarnermi siunnersorti avataaneersoq qaammatini pingasuni K kommunimiissimavoq. Aammattaaq piffissami tassani siunnersorti Akileraartarnermi Pisortaqarfimmeersoq maanissiimavoq. Siunnersortit taakku marluullutik kommunimi pisortanut annertoorujussuarmik nalunaarusiorsimapput, taamatullu akiliisitsiniartarfimmi suleriaatsinik sungiutiinnagassanik nutaanik eqqarsaatigillugaasunillu/sunniuteqarluarnerusunillu atulersitsiniarsimallutik.

Ilaatigut 1996-imi aasaanerani allanit akiliisitsiniarnermi suliasat akiitsutut inis-sinneqartarnerat aalajangersimasumik periusinngortinneqarpoq. Suliat pitsaanerusu-mik aqunneqalernissaat anguniarlugu, aammali akiitsui eqqortut akiitsoqartunut na-lunaarutigisarsinnaajumallugit, akiitsullu akilersinniarneqaraangata aalajangersima-sunik akiliisitsisoqartalernissaa anguniarlugu.

Akiliisitsiniartarfimmi iliuusissanut pisinnaatitaanermullu pilersaarussiaq suliarineqarsimapput, ilaatigut naatsorsuuserivimmi atugassatut, aningaasat akilerneqartut sumut allanneqarnissaat naatsorsuuserivimmi ilisimaneqarsinnaaqqullugu, pingaartumillu akiitsut sorliit akissarsiani unerartitsissutigineqartanninnissaat ilisimaneqarsinnaaqqullugu.

Pilersaarummi ilaatigut takuneqarsinnaavoq akiitsoqartut aaqqiissutinik tamakii-sunik sapinngisamik aaqqiissuteqarfiginiarneqartassasut, taamaalillutik akiitsullit kommunimut akiligassaminnik akiliinngitsoortartut akiligassanut ingerlaavartunut allanut matusissutissanik akissarsianit ilanngaassivigineqartarsinnaaqqullugit.

Akiliisitsiniartarfik isumaqarpoq akiitsullit amerlanersaasa akissarsiaminnit ilan-gaanneqartarnissartik piumanerusaraat, isumaqatigiissuteqarnermikkut K kommu-nip karsianut toqqaannartumik namminneq akiliisarnissaminnut taarsiullugu.

Akissarsianit ilanngaassinermut atatillugu akissarsianit ilanngaatit/mesterit ilan-gaassissutaasa naatsorsuutinut eqqortumik inissinneqartarnissaasa naatsorsuuseri-soqarfimmit peqqissaartumik isumagineqartarnissaat pingaartuuvoq, taamaalillutik aningaasat akilersinneqartut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi aningaasarsianillu

akileraartarnej pillugu inatsimmi tamakku pillugit malittarisassat kiisalu pilersaaruisiami tulleriinnilersuinnermut allattuiffik tunngavigalugit agguataarneqartarsinnaaq-qullugit.

Akiliisitsiniartarfiup suleriaasii pillugit nalinginnaasumik ajornartorsiutaa-sartut.

Kommunini akiliisitsiniartartut najuqarfiusumi suliutigullu tunngavissaasut naa-pertorlugit pisinnaatitaanerannut inatsisitigut tunngaviusut tassaapput

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kap. § 1 imm. 2 aamma § 19 imm. 3 nalu-naarummi nr. 90-imi 1. marts 1983-imeersumi erseqqissarneqarsimasut.

Aningaasarsianit akileraartarnej pillugu inatsimmi § 42 imm. 5, § 43 imm. 1, § 80, § 81 imm. 8, kiisalu § 111, nalunaarummi nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi er-seqqissarneqarsimasut.

Pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillu-git Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 2. maj 1996-imeersoq.

Akiliisitsiniartarfik kommunimut akiitsoqartunut tamanut kontop assilineranik qaammatikkuutaartumik nassiussuisarpoq, tassami kontop assilinerani akiitsut aki-lerneqarsimaffissaat nallersimanersoq takuneqarsinnaasarmat, akiitsullu akilerne-qarfissaat nallersimannikkaangat qaqugu taakku akilerneqarfissaat nallissanersoq ilanngullugu paasisutissiissutigineqartarluni. Kontop assilinerani qaammatikkuu-taartumik assersuutigalugu ulluunerani paqqinniffimmut, eqqagassanut il.il. akiliutit agguaqatigiissaarneqartarput, tassami innuttaasut kiffartuussinernut taakkununga akileeqqusissutinik immikkut nassinneqarneq ajormata.

Kommunip pisassai tamaasa pillugit akiliisitsiniartarfik nukingisaarutinik nassi-ussuisarpoq, matumani akiligassallit akiliisitsiniartarfimmut ataatsimiigiaqquneqar-tarneri ilanngullugit.

Akiitsut nalinginnaasumik qaammatit pingasut sinnerlugit pisoqaassuseqaleraa-ngata akiitsullit nukingisaarutinik/aggeqqusissutinik nassinneqartarput.

Pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartoqassatillugu akiliisitsiniartarfiup suliassaq mi-sissortarppaa, akiitsunillu akilersinniarneqartarput kommunip akiliisitsiniartartuata qulaani taaneqartut tunngavigalugit **suliamik ingerlatsisutut suliami tunngavigi-sassat naapertorlugit najugaqarfimmilu akiliisitsiniarnissamut pisinnaatitaaf-figisaanut taamaallat** pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartoqartarpoq. Akissarsiatigut ilanngaassinissamik **peqqussuteqarnissamut** inatsisitigut tunngavissaqaraangatta aatsaat tamanna atorlugu akiliisitsiniartarpugut.

Akissarsianit ilanngaassisoqarnissaanik peqqusisoqaraangat periuseq una atorne-qartarpoq:

Kontop assilineri qaammatikkuutaartut nassiunneqartarput.

Akiligassalik allaffigineqartarpoq, akiliisitsiniartarfimmullu ataatsimiigiaqqune-qarluni (pisariaqarpat nalunaarutigineqartumik aggeqqusisoqarneratigut), malugeq-quneqartarlunilu ilisimatitsissuteqaqqaarani akissarsianit ilanngaanneqarneq takku-tinngitsoornerup kingunerisinnaagaa. Akiitsut nalinginnaasumik qaammatit pinga-sut sinnerlugit pisoqaassuseqaleraangata allakkat nukingisaarutit nassiunneqartar-put.

Akiligassalik takkuppaa akiitsui aningaasaqarneralu misissorneqartarput, matu-mani akiliisinnaassuseqarnerasoq ilanngullugu misissuiffigalugu. Pineqartoq akilii-sinnaassuseqarpat isumaqatigiissuteqartoqartarpoq imaluunniit akiliisitsiniartartup inatsisitigut periarfissai tunngavigalugit pinngitsaaliinikkut akissarsianit ilanngaas-sisoqartarluni.

Akiligassalik takkutinnigippaa akiitsut suussusii (taakkulu pillugit inatsisit) apeq-putaatillugit akissarsianit 30%-inik imaluunniit akissarsiat 1/3-iinik ilanngaassiso-qarnissaa peqqussutigineqartarpoq. Akissarsianit ilanngaassisoqarnissaa peqqussu-tigineqaraangat akiligassalik tamanna pillugu ilisimatinneqartarpoq. Kommunip

akiliisitsiniartartuata nalunaarutigisaanik akissarsianit ilanngaassisoqarnissaanik peqqusinerup pineqarnera sulisitsisumut nalunaarutigineqartarpoq.

Periuseq taanna nutaajukannerpoq, 1996-imilu aasakkut akiliisitsiniartarnermi sinnersortip maaniinnera sioqqullugu akissarsianit ilanngaassisoqalinnginnerani akiligassallit aggersarneqartarnerat nalinginnaasimanngilaq. Allanit akiliisitsiniarnermi suliasat agguaqatigiissarneqartarsimanngimmata, taamanikkut suliasat malinnaaviginiarnerat ajornakusoorajuttarsimavoq.

...
Naggasiutaasumik oqaaseqaatit:

Naggataatigut malugeqqussavara suliat arlaannaanniluunniit naammagittaaliuuteqartoqarsimanngimmat. Suliat amerlanersaanni pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqartoqartarsimalluni, nammineq takkulluni telefonikkulluunniit saaffiginnissutit tunngavigalugit.

Erseqqissumik nassuerutigineqassaaq akiliisitsiniartarfiup ilanngaassisarnerisa piffissani sivikinnerusuni sivilunerusuniluunniit allanngortinneqarnerini tamanna piumasarineqaraangat suliami allakkiortoqarneq ajormat.

Akissarsianit ilanngaassinerup allanngortinneqarsinnaanera sioqqullugu allaffigeqatigiittarnermi allakkanit pigineqartunit erseqqissumik takuneqarsinnaagajuttarpoq qanoq pisoqarsimanersoq.

Aammattaaq isumaqatigiissutit pillugit oqaaseqaatinik skærmimi allattoqarajuttassaaq, tassami skærmimi suliarpassuit akiliisitsiniartarfimmi suliarineqartut aquunerarannut atorineqartarmat. Skærmimi allakkiat pingaaruteqarunnaaraangata piirneqartarput."

Tamakku tunngavigalugit imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Utertitsilluni akiliiumanermik nalunaarut pillugu:

Allaffissiaq utertitsilluni akiliiumanermik nalunaarutitut K kommunip atortagaa kiisalu K kommunip uannut 26. januar 1998-imi allagai imaatunik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsipput:

Uannut ilisimatitsissutigineqartut tunngavigalugit tunngaviutippara allaffissiaq K kommunip utertitsilluni akiliiumanermik nalunaarutitut atortagaa K kommunip Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 1. november 1982-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasooq, naapertorlugu pisortanit ikiorsiissutinik tunniussinermut atatillugu atorineqartarpoq.

K kommunip allakkamini 26. januar 1998-imeersuni naggasiullugu oqaatigaa:

"Taarsigassarsisitsinissaq" eqqarsaatigalugu toqqartumik naliliiniarnitsinni tamatumunnga peqatigitillugu sapinngisarput tamaat iliuuseqarniartarpugut utertitsilluni akiliisitsinissamut inatsisatigut tunngavissaqarnissarput qulakkeerniarlugu. Tamatumunnga atatillugu pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi 1. november 1982-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 10 pingaartumik atortarparput."

Tamatuma saniatigut utertitsilluni akiliiumanermik nalunaarummi takuneqarsinnaavoq ikiorsiissutinik tunineqartooq "taarsigassarsisutut" atsiortussaasoq.

Erseqqarluppoq K kommunip tassani makku eqqarsaatiginerai, tassalu kommuni taarsigassarsisinersooq imaluunniit kommuni utertitassanngorlugit ikiorsiissutinik tunniussinissat pillugit aalajangiinersooq. Kom-

munip oqaatigaa pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 10 pingaartumik atorneqartartoq.

K kommunimit oqaatigineqartut imatut paasivakka § 10 tunngavigalugu ikiorsiinissamik kommuni aalajangiigaangami isumaqartartoq tamanna ingerlatsinermi aalajangiinertut isigineqassasoq, taarsigassarsisitsinissarlu pillugu naammagittaalliuuteqartoq isumaqatigiissuteqarfineqanngitsoq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aalajangiinerit, takuuk peqqussummi § 24, kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqassapput, tassangaanniillu aalajangiinerit Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfimmuut naammagittaalliuutigineqartussallutik, takuuk isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni tamanna pillugu aalajangersakkat.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 24 imatut oqaasertaqarpoq:

"Peqqussut manna naapertorlugu aalajangiinerit isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat malillugit nangitassanngortinneqarsinnaapput."

Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 10-kkut 30. oktober 1992-imeersukkut kingullermik allanngortinneqarsimasumi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit appaallu imatut oqaasertaqarput:

"Kommunip ataatsimiititaata bygderådilluunniit aalajangigaat, tak. § 6, piffissarititap sapaatip-akunnerinik sisamanik sivisussuseqartup qaangiutinnginnerani kommunalbestyrelsimut susasaqartumut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq, allamik aalajangiisoqarsimanngippat."

Aqutsinikkut oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarsinnaaneq inatsisitigut aalajangerneqarsimatillugu naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25, imm. 1 malillugu ilitsersuutigineqartassapput, aalajangersagarlu taanna imatut oqaasertalersugaavoq:

"Aalajangiinerit ingerlatsinermut oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut allakkatigut nalunaarutigineqarunik naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuutinik ilaqartinneqassapput tassuuna nalunaarlugit naammagittaalliortarfik naammagittaalliussagaannilu qanoq iliortariaqartoq immaqalu aamma ullut qassit qaangiutsinnagit naammagittaalliortariaqartoq. Tamakkuninngali ilaqartinneqassanngillat aalajangiineq aalajangiiffigineqartumut tapersersuisuulluinnarpat."

Utertitassanngorlugit ikiorsiissuteqarnissamik aalajangiineq illua' tungerisamut pineqartumut tamakkiisumik akuersaartuunngippat (taamaattoqartarporlu utertitassanngorlugit ikiorsiissutinik qinnuteqaateqartoqarsimanngippat) naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuummik pisariaqartinneqartumik ilaqartinneqassaaq, takuuk pisortat ingerlatsi-

neranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 25 siuliini issuarneqartoq.

Allaffissiaq, K kommunip utertitsilluni akiliiumanermik nalunaaruteqarnermut atortaga aalajangiinerup, illua tungerisaq pineqartoq tamakkiisumik taperserneqanngippat, kommunalbestyrelsimut suliassanngortinneqarsinnaaneramik ilitsersuummik imaqarsorinangilaq.

Aammattaaq oqaatigaara pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaata malitsigigaa aalajangiinerit illua tungiusumut tamakkiisumik tapersiisuungitsut pisariaqartinneqartumik tunngavilersuutitaqartussaanerat, takuuk suliassat suliarneqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-24.

K kommuni qinnuigaara kommunip illua tungerisani naammagittaalliornissamut periarfissanik allatigut ilitsersortarnerai kiisalu aalajangiinini tunngavilersortarnerai ilisimatitsissutigeqqullugu.

Aningaasat akiligassat akilerneqarnissaat pillugu kommunip illua tungerisamik isumaqatigiissuteqarfiginninnissaq toqqarpagu oqaatigaara, tamanna isumaga malillugu tassaammatt isumaqatigiissut akiliisitsiniartarneq pillugu kommunip isumaqatigiissutigisaa ...

Aammattaaq oqaatigaara ingerlatsiviup illua tungerisamut akiligassat akilerneqarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqannginnermigut taama isumaqatigiittoqarsimanngitsuuppat, taanna inissisimanissaraluanit ajornerusumik inissisimalersissinnaagaa. Tamanna nassataqarpoq kommunip akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqannginnermigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip malittarisassai saneqqutsisinnaaneramik, tassami isumaga malillugu ingerlatsinerami ileqqorissaarnissap malitsigimmagu, pisuni taamaattuni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ingerlatsiviup aammattaaq malittussaagaa.

Tassunga aamma ilaavoq isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisini malittarisassanik ingerlatsiviup aammattaaq malinnittussaanera. Matumani isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsimmi § 36 isumaqatigiissutinut sualuttunut tunngasoq immikkut taassallugu pissutissaqarsoaraanga. Aalajangersagaq taanna imatut oqaasertaqarpoq:

“Isumaqatigiissut tamakkiisumik ilaannaatigulluunniit sanioqqunneqarsinnaavoq, isumaqatigiissut sualuppallaartutut isigineqarsinnaagaangat imaluunniit atuutitinnissaa unneqqarissumik iliuusissanut akerliussatillugu. Tamanna aamma eqqartuussisarnermi iliuutsinut allanut tunngatinneqarpoq.

Imm. 2. Aalajangiinerami imm. 1 malillugu isumaqatigiissuteqarnermi, isumaqatigiissutip imarisaasigut aammalu kingusinnerusukkut pissutsit nalaanneqartut tunngavissanut ilaatinneqassapput.”

Taakkua saniatigut allaffissiaq K kommunip utertitsilluni akiliiumanermik nalunaarutinut atortaga pillugu imaattunik oqaaseqaatissaqarpunga:

Allaffissiap K kommunip utertitsilluni akiliiumanermik nalunaaruteqarnermi atortagaata naggataa tungaani imatut allassimasoqarpoq:

“Naafferartumik akiliutikka akiliiffissaq eqqorlugu akilertanngikkukkit akissarsiassama imaluunniit tunisaqarnermi isertitassama pingajorarterutaat (1/3) tikillugit

ilanngaanneqartarnissaara nalunngilara, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisar-neq pillugu inatsimmi kap. VII-imi aalajangersakkat."

Kommuni qinnuigaara utertitassanngorlugit ikiorsiissutinik tunine-qartup naafferartumik akilersuisussaanini eqqortinngikkaangagu taakku qanoq iliorluni akilersinniarneqartarnersut nalunaarutigeqqullugu.

2. Akissarsiat ilaannik unerartitsisarneq pillugu:

Akissarsiat ilaannik unerartitsisarnermi periutsip naatsumik allaaseri-neqarneranik aallaqqaasiinissannut pissutissaqarsoraanga.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit pillugu nalunaa-rummi nr. 99-imi 21. marts 1984-imeersumi kapitali 7, § 12-imi allassi-mavoq piumasagaatit erseqqinnerusumik taaneqarsimasut aningaasanit tunniussassanit ilanngaassinikkut akilersinneqarsinnaasut. § 12 imatut oqaasertaqarpoq:

"§ 12. Pisimasuni § 1, stk. 2, nr. 1, 2, 4, 5 aamma 6-imi taaneqartuni naammas-sinninnissaq aammattaq pisinnaavoq aningaasat akiligassallip pisassaasa tunni-unnerini ilanngartuinikkut. Ilangartuineqartarsinnaavoq akiliutissani tamani, ta-matuma ilanngullugit sulinermik akissarsiasat tunisassianillu tunisagarnermit pi-sassat tunniunnerini.

stk. 2. Akileraarutip tigoreertakkap ilanngaaticgereerneratigut akiligassallip pi-sassaasa aggornerisa pingajuannit annerusumik sukkulluunniit ilanngartuisoqar-sinnaanngilaq.

stk. 3. Piumasat arlallit pissutigalugit ilanngartuineqassagaangat aningaasat ilanngartuutigisat agguanneqartassapput eqqartuussutinik naammassisitsiniartar-tup erseqqinnerusumik aalajangiinera malillugu. Inuinnaat pilersuinermit akiler-suutinik piumasat siulliullugit naammassissunneqartassapput. Allatigut agguaa-ne-qassagaangat eqqartuussutinik naammassisitsiniartartup aalajangersinnaavaa piu-masarisat akiitsugalimmut taassumaluunniit inoqutaanut pingaaruteqarluartut sal-liutillugit naammassissunniarneqartassasut.

stk. 4. Kalaallit Nunaanni akileraarutinik piumasani naammassissusiiniarnermi tamakkuninnga inatsisini immikkut ittuni aalajangersakkat atortuussapput."

Inatsimmi tassani kapitali 7, § 19-imi kina akiliisitsiniarnermi oqar-tussaanersoq aalajangersarneqarpoq, § 20-23-imilu periusaasussat oqaatigineqarlutik. §§ 19-imi aamma 20-mi imaattut aalajangerneqar-put:

§ 19. Eqqartuussutinik naammassisitsiniartartut tassaapput politiit akiligassa-nillu akiliisitsiniartartut kommunalbestyrelsinit ivertitat allamik aalajangigaqarsi-manngikkaangat.

Stk. 2. ...

§ 20. Pinngitsaalinikkut naammassinninnissamik qinnutigisat nunaqarfimmi aki-ligassallip nunaqarfisaaani najugaaniluunniit eqqartuussutinik naammassisitsini-artartumut tunniunneqassaaq. Akiligassalik Kalaallit Nunaanni nunaqarfeqanngip-pat najugaqarfeqanngippalluunniit pigisamik uninngavissumik pinngitsaaliinikkut naammassinnissuteqarnissamik qinnutissaq nunaqarfimmi akiitsugallip pigisaqar-fisaaani eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut tunniunneqassaaq. "

Akiligassanik akissarsiat ilaannik unerartitsineq aqqutigalugu akilii-sitsiniarnissamik kissaateqartoq akiliisitsiniartartumut pinngitsaaliinik-kut akiliisitsiniarnissamik qinnuteqaateqassaaq, tamatumalu kingorna akiliisitsiniartartup iliuuserisassat pisariaqartut iliuuserissallugit.

Akissarsiat ilaannik unerartitsinermut tunngasumik imaappoq, akissarsiat ilaannik unerartitsineq pigisanilluunniit arsaarinnineq aqquagalugu akiliisitsiniartartoqarnissaa kommunip kissaatigiguniuk akiliisitsiniartartumut saaffiginnissasoq, pinngitsaaliinikkullu akiliisitsiniarneq aallarteqqullugu.

Kommunit akiliisitsiniartartuinut tunngasumik kommunimi akiliisitsiniartartup eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu sulinerata kommunimut akiliisitsiniartartutut sulineranit immikkoortinneqartariaqarnera erseqqissassallugu immikkut pissutissaqarsoraanga.

Paatsoornerit pileqqunagit qaqugukkut akiliisitsiniartartoq qaqugukullu kommuni aalajangiisassanersoq pillugu aalajangersimasunik tunaartarisassaqartariaqarpoq. Aalajangiinermi kiap aalajangiisuusimanagera erseqqissumik takuneqarsinnaanngippat, tamanna paatsoornermut pissutaasinnaavoq.

Kommunimi sulianik misissuataarisillunga malugaara suliat ilarpasuini akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarsimasoq, akiligassalli suut unerartitsissutigineqarsimanerat imaaliillaannaq takuneqarsinnaasarani, taamatuttaarlu akissarsiat ilaannik unerartitsineq suna tunngavigalugu pisimanersoq suliani takuneqarsinnaasarani.

Allakkat akissarsiat ilaannik unerartitsisoqassatillugu akiliisitsiniartartup sulisitsisumut nassiuttagai siuliini issuarpakka.

Allakkat taakkua immikkoortuisa pingajuannit ilaatigut imaattut er-serput:

"Uku ilanngaatigisaqqullugit ataqqinnittumik qinnuigineqarputit:

"Akissarsiat 1/3-ii ... kr.-t tikillugit."

K kommuni qinnuigissavara allakkanit issuaavigineqartut taakku qanoq paasineqassanersut oqaatigeqqullugu.

Suliassat misissuiffigisama arlaannaanniluunniit akissarsiat ilaannik uneratitseqqusilluni qinnuteqaammik akiliisitsiniartartumut nassiussisoqarsimannigilaq, imaluunniit allattuisoqarsimanani kommunimut akiligassat akissarsiat ilaannik unerartitsinikkut akilersinniarneqarnissaat akiliisitsiniartartumut qinnuteqaatigineqarsimanersoq.

Kommunimut akiligassat akissarsiat ilaannik unerartitsinikkut akilersinniarneqarnissaat kommunip kissaatigippagu kommuni akiliisitsiniartarfimmit taamatut iliortoqarnissaa pillugu qinnuteqaammik akiliisitsiniartartumut nassitsisassasoq siusinnerusukkut oqaatigereerpara. Taamatut qinnuteqaateqarnermi inatsisitigut tunngavigissaq suna atorlugu, suna tunngavigalugu kiisalu akissarsiat ilaannik unerartitsinermi akiligassat suut pineqarnersut oqaatigineqarsimasariaqarput.

Suliassat ilarpasuini misissuiffigisanni akiligassaqartut akissarsiamik ilaannik unerartitsisoqarnissaanik, akiitsut suut akissarsiat ilaannik unerartitsissutigineqartassanersut, suna tunngavigalugu inatsisitigullu tunngavik suna naapertorlugu akissarsiat ilaannik unerartitsisoqassaneraniq nalunaarfigneqartarsimanersut takuneqarsinnaanngilaq.

K kommunip oqaatigisimasaanit takuneqarsinnaavoq akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarnissaanik peqqussuteqartoqartillugu akiligassalik tamanna pillugu kommunimit ilisimatinneqartartoq. Tamatumunnga peqatigitillugu kommunip oqaatigisaani takuneqarsinnaavoq taamatut periuseqarneq nutaapajaajusoq.

Akissarsiat ilaannik unerartitsisarneq pillugu imaattunik ataatsimut oqaaseqaatissaqarpunga:

Akissarsiat ilaannik unerartitsisarneq pillugu malittarisassani allasimangilaq oqartussap akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarnissaanik kissaatigisaqartup akiligassalik taamaattoqarneranik ilisimatissallugu pisussaaffeqartoq.

Tamanna pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsimanngikkaluarpalluunniit isumaqarpunga akissarsiat ilaannik unerartitsinikkut pigisanilluunniit arsaarinninnikkut akiliisitsiniarnissamik aalajangerneq akiligassaqaqartumuinnaq pinnagu, aammali suliami aalajangiivigineqartumi illua tungiusutut kalluarneqartunut allanut ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit aamma nalunaarutigineqartariaqartoq.

Taamaattumik isumaqarpunga oqartussap akissarsiat ilaannik unerartitsineq aqutigalugu akiliisitsiniartup akiligassalik taamaaliorniarnini pillugu nalunaarfigisariaqaraa, taamaalilluni akiligassalik soqutigisami ingerlannissaannut periarfissaqarsinnaaqqullugu. Piffissaagallartillugu akiliisoqanngippat oqartussat akiligassaqaqartup akiliisitsiniartartoq akissarsiat ilaannik unerartitsisaleqqullugu qinnuiginiaraa pineqartup allakkatigut siusinnerusukkut ilisimatinneqareersimanera apequtaatinnagu tamanna atuuppoq.

Aamma akissarsiat ilaannik unerartitsisoqarnera pillugu sulisitsisup akiligassalik ilisimatikkaluarpaguluunniit isumaqarpunga oqartussaq akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarneratigut pinngitsaaliissutaasumik akiliisitsiniarnissamik aalajangiisoqarsimaneranik akiligassalimmut ilisimatitsisariaqarneranik pisussaaffiannngikkaa. Tamanna akiligassaqaqartup akiliinermigut akissarsiat ilaannik unerartitsisoqarnissaanik pinngitsoortitsinissaminut periarfissaqartinneqartariaqarneranik pissuteqarpoq, taamatuttaarlu akiligassalik siunissami akissarsiami ilaannik unerartitsisoqartalernissaanut aningaasatigut piareersaateqarnissaminut sapinngisamik piaarnerpaamik periarfissaqartinneqartariaqarluni.

Taamatuttaaq isumaqarpunga oqartussap akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarnissaanik kissaatigisaqartup akiligassalimmut tamanna pillugu nalunaaruteqarnermini akiitsut suut akissarsiat ilaannik unerartitsissutigineqartassanersut kiisalu akissarsiat ilaannik unerartitsineq suna tunngavigalugu pisassanersoq oqaatigisariaqaraa.

Matumani oqartussap allakkamini akiitsut pineqarnerannik oqaatiginniinnartarsimanera naammaginangitsutut isumaqarfigaara.

*Akissarsiat ilaannik unerartitsinermut tunngaviusoq pillugu makku-
ninnga oqaaseqaatissaqarpunga:*

*Allaganngorlugit uppernarsaatissat suliani pigineqarnerat suliassat
suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu suliassat ilarpassu-
ini tunngavissaavoq pingaaruteqarluinnartoq. Tassani suliami illua'tu-
ngiulluni peqataasup suliambut tunngasunik ilisimatinneqarsinnaatitaa-
nera pillugu malittarisassat assersuutissaapput. Taamatuttaaq ingerlat-
sivimmik nakkutilliinermik suliaqarnermi suliani paasissutissat allagan-
ngorlugit pigineqarnerat tunngavissaavoq pingaaruteqartoq.*

*Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu
Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 6 allattuisus-
saatitaaneq pillugu malittarisassanik imaqarpoq. § 6 imatut oqaaserta-
qarpoq:*

*§ 6. Suliassani ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani
oqartussaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartumik suliassap aa-
lajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq paa-
sissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasissutissat taakku
suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq.*

*Pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmut oqaaseqaatini § 6 pillugu
imatut allassimasoqarpoq:*

“§ 6-imut:

*Paasissutissanik suliassap aalajangiivigineqarnissaanut pingaaruteqartunik
oqartussat allattuinnissamut pisussaaffeqarnerat aalajangersakkap imaraa (allattui-
sussaataitaaneq).*

*Allattuisussaataitaaneq suliassanut aalajangiiffigineqartussanut aallaavittut taa-
maallaat atuuppoq. Taamaattorli allaffimmi suliassarpiamut ilaasutut eqqarsaatigi-
neqarsinnaavoq, tassani allattuisussaataitaaneq innuttaasut paasissutissinneqarnis-
saat eqqarsaatigalugu tunngavilersorluagaasorinarpat. Taamaattumik **imm. 3-mi**
aalajangerneqarpoq suliassani ataasiakkaani Naalakkersuisut erseqqissumik nali-
leereernermikkut aalajangiisinnasut allattuisussaataitaaneq suliassaqarfimmi tas-
sani aamma atuutissasoq. Allaffissornikkut maleruaqqusani allattuisussaataitaane-
rup imaa allaffikkut suliassaqarfimmut pineqartumut naleqqussarneqarsinnaavoq.*

*Allattuisussaataitaaneq pillugu malittarisassat siunnersuummi § 11-imi aalaja-
ngersakkamut allaffissornikkut ingerlatanut tamanut atuuttumut atatillugu isigine-
qassapput. Aalajangersakkap taassuma kinguneraa maleruaqqusat allat tunngavi-
galugit (sullitap journalii, ajoqusernermut tunngatillugu nalunaarusiat, . . .) paa-
sissutissat allattorneqartut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malitta-
risassanut nalinninnaasunut ilaatinneqarnerat. **Imm. 1-imi** aalajangersakkap
inatsimmi atuuttumi § 4 assigaa, allattuisussaataitaanerummi qanoq annertutigissu-
sia marlutsigut erseqqissarniarneqarsimavoq.*

*Inatsit atuuttoq malillugu "paasissutissarpiaat" allattuissussaataitanermut ilaa-
tinnearput. Siunnersuut malillugu "paasissutissat suliassamut tunngassuteqarluin-
nartut" ilaatinneqarput. Allannguutip kingunerisaanik allattuisussaataitaanerup an-
nertussusiani siullermik paasissutissap imaarisata paasissutissarpiaanera apeq-
qutaaneq ajorpoq, annertunerusumilli pisortap suliaminik suliarinninnerani paasis-
sutissat qanoq atorneqarneri tunngaviusarlutik. Paasissutissaq ilanngullugu allat-
torneqassanersoq apeqqummi aalajangiisuusartoq tassaavoq paasissutissap qanoq
ittuussutsi tunngavigalugu suliassamut tunngasorpiaat eqqarsaatigalugit uppernar-
saataasinnaanera imalluunniit erseqqissaataasinnaanera. Taamaalluni allattui-*

sussaatitaanermi paasissutissat allaffikkoortumik uppernarsaasiiniarnermut tunngasut ilaatinneqarsinnaasussaapput. Kisianni suliassap aalajangerneqarnissaa eqqarsaatigalugu isummanik, tunngavilersuutinik naliliinernillu saqqummiussinerit allattuissussaatitaanermi ilaatinneqassanngillat, soorlu inatsimmi atuuttumi aamma taamaattoq. Aamma paasissutissanut, soorlu inatsisit atuuttut imaannut tunngasunut tamanna aamma atuuppoq.

Inatsimmi atuuttumi § 4-p oqaasertalersorneqarnera malillugu allattuisussaatitaanermi paasissutissat "oqaasiinnartigut nalunaarutigineqartut" ilaatinneqarput. Malittarisassarli ulluinnarni atornerqarnermini annertusillugu nassuiarneqartarsimavoq, ilaatigut illuatungeriit paasissutissamik ilisimatinneqarnissaminnut soqutigisaat assigiimmat, apeqqutaatinnagu paasissutissaq taanna oqartussamit pissarsiarineqarsimanersoq. Oqartussap nammineq suliamik ingerlatsinera kingusinnerusukkullu naammagittaalliuutaasinnaasup sularineqarnissaa eqqarsaatigalugu pingaaruteqarpoq oqartussap paasissutissanik sunik peqarneranera peqarsimaneraluunnit ilisimassallugu. Taamaattumik erseqqivissumik aalajangersarneqarpoq allattuisussaatitaaneq suliassamut tunngassuteqartorpianut tamanut atuuttoq, paasissutissat suliassap allakkiartaani ilaatinneqanngitsut, oqartussaqarfiup ataatsip iluani oqaasiinnartigut tunniunneqartartut, assersuutigalugu atorfillit, nævnimi ilaasortat kommunalbestyrelsimiluunniit ilaasortat akornanni ingerlaartinneqartut. Paasissutissat oqartussat allat suliassaataanneersut nalunaarsuiffinneersulluunniit suliassamut allattorneqassapput, innersuussutitullu ilusilerneqarsinnaallutik.

Imm. 1-imi aalajangersagaq aamma atorneqassaaq illuatungerisaq ataasiinnaatillugu, tassa qinnuteqaatit naammagittaalliuutillu eqqarsaatigalugit. Taamaattumik paasissutissat pineqartumit namminermit oqaasiinnakkut paasissutissiissutigineqartut aamma ilanngullugit allattorneqartassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi § 8, nr. 2 malillugu allakkiat oqartussat § 6 tunngavigalugu pinngitsooratik allattugassaannik taamaallaat imaqartut allaffiup iluinaani sulinermit atukkatut isigalugit ilaatinnginniarneqarsinnaanngillat.

Teknikkikkut ineriartornerup kingunerisaanik pisortani oqartussat qarasaasiat atorlugit periarfissaqalissapput pisortanit oqartussanit allanit taakkunungaluunniit imaluunniit namminersortunit namminersortunullu nalunaarutinik nassitsinissamut tigusaqarnissamullu, taamaalilluni taamatut attaveqatigiittarnerup allaffigeqatigiittarneq taarsissallugu. Nalunaarutit taamaattut suliassamut allaffissornikkut oqartussamit sularineqartumut aalajangersimasumut tunngassuteqarpata allaffigeqatigiittarnerullu assilineqarneri taakku qarasaasiat toqqorsiviini toqqortarineqarpata paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit nalunaarutip taassuma suliassamut ilanngunneqarnissaa oqartussap isumagissavaa.

Kisianni nalunaarutip taamaattup qarasaasiat atorlugit nassiunneqartup tiguneqartulluunniit oqartussamit toqqortarineqarnissaa pillugu erseqqivissunik malittarisassaqaanngilaq.

Teknikkip nutaap atorneqalerneratigut paasitinneqarsinnaatitaanerup tunngavimmigut atortinneqarsinnaanissaa qulakkeerumallugu **imm. 2-mi** siunnersuutigineqarpoq nalunaarutit qarasaasiat atorlugit sularineqarlutilluunniit tiguneqartut pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasasut."

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatinit erserpoq paasissutissap allanneqarnissaanut aalajangiisuusoq tassaasoq "paasissutissaq ima pingaaruteqartiginersoq, suliap uppernarsaasersugaaneratigut tunngavissanut ilapittuutaalluni, imaluunniit suliame pissusiviusut erseqqinnerusunngortinneqarnissaat eqqarsaatigalugu aammattaaq pissarsiarineqartariaqarluni."

Suliassat ataasiakkaat misissuataarnerannut atatillugu allakkatigut 5. december 1997-imeersutigut K kommuni qinnuigaara suliani ataasiakkaani akissarsiat ilaannik kommunip unerartitsisarneri suna tunngavigalugu ingerlanneqartarsimanersut nalunaarutigeqqullugu, tassami suliani ataasiakkaani tamanna takuneqarsinnaanngimmat.

Suliat ataasiakkaat erseqqinnerusumik taaneqarsimasut pillugit allakamini 26. februar 1998-imeersuni K kommunip oqaatigisimavaa akissarsiat ilaannik unerartitsisarneq akiligassallit namminneq piumassusaat tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarfigineqartarnerisigut pisarsimasoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1 malittarisassamik imaattumik imaqarpoq:

§ 1. Pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartoqarsinnaavoq makku tunngavigalugit:

- 1) Eqqartuussutit aalajangiinerillu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisunit Kalaallit Nunaanniluunniit pisortanit allanit aalajangiinerit inatsisit naapertorlugit pinngitsaaliinikkut naammassitinniarneqarsinnaasunit aalajangikkat.*
- 2) Isumaqatigiinnerit pisortanut nr. 1-imi taaneqartunut akuerisat, isumaqatigiinnerillu aappariilernissamik aappariikkunnaarnissamillu Kalaallit Nunaannut inatsit naapertorlugit aalajangersagassat oqaloqatigiissutigineqarneranni akuerisat.*
- 3) Eqqartuussutit aalajangiinerillu Danmarkimi eqqartuussisunit Danmarkimiluunniit pisortanit aalajangiineri pinngitsaaliinikkut Danmarkimi naammassitinniarneqarsinnaasunit aalajangikkat, imaluunniit isumaqatigiinnerit pisortanut taakkununga akuerisat.*
- 4) Qularnaveerusiinerimik uppernarsaatit, taamaattorli inuisa nammineq imminnut qularnaveerusiinerimut uppernarsaasiussaasa aningaasanullu amerlanerpaasussanut qularnaveerusiinerimik uppernarsaatit tungaasigut akiisut amerlassusiat piffissallu akiliiffissap nallernera akiligassalimmit akuerineqaraangata imaluunniit pissutsinit avatangiisinit erseqqilluaraangata aatsaat.*

stk. 2. Aammattaaq pisassarisat makku pillugit pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartoqarsinnaavoq:

- 1) Pigisanik aalaakkaasunik pigisanilluunniit tiguinnaanik qularnaveeqquserlugit pisortanit taarsigassarsiat taakkualuunniit erniaasa akilerneqarnissaannik piumasaqaatit.*
- 2) Ininik attartornerup akiinik aammalu kiassaaitit, innaallagissap sarfaata, erngup eqqagassallu akissaannik pisortat piumasaat.*
- 3) Kalaallit Nunaanni inatsisit naapertorlugit pisortanut akileraarutit, nioqqutisat eqqunnerannut akileraarutit akitsuutillu.*
- 4) Pilersuinerimut akilersuutissiissutaasut Kalaallit Nunaanni qullersat arlaannit aalajangersarneqarsimasut.*
- 5) Akilersuutissiissutaasut danskini qullersanit aalajangersarneqarsimasut, kii-salu akileraarutininik akitsuutinillu akileeqqusissutit Danmarkimi pinngitsaaliinikkut naammassisinniarneqarsinnaasut.*
- 6) § 14 malillugu aningaasat taarsiiffiginnissutissat.*

stk. 3. Landsdommerip akuerisinnaavaa piumasat allat Danmarkimi pinngitsaaliinikkut naammassitinniagassanngortinneqarsinnaasut naammassitinniarneqarsinnaasut.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussusisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1-imi sukumiisumik oqaatigineqarpoq pinngitsaaliinikkut naammassisitsineq sumik tunngaveqarluni pisinnaanersoq.

Imm. 2-mi nr. 2-p malitsigaa pinngitsaaliinikkut naammassisitsineq ineqarnermut akiliutinut pisortat akileqqussaannut kiisalu kiassarnermut, innaallagissamut, imermut eqqagassanullu akiliutinik akileeqqusi-soqarnerani pisinnaasoq. Tassa imaappoq piunasaqaateqarneq taannarpiaq tassaasoq pinngitsaaliinikkut naammassisitsinermut tunngaviusoq. Taamaalluni pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartoqarnissaanik kommunip qinnuteqaataa tunngavigalugu akiliisitsiniartartup pinngitsaaliilluni naammassisitsiniarneq aallartissinnaavaa. Taamaattumik taamatut pisoqartillugu akiligassallip akiligassaminik akiliinissaa pillugu pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaa kommunimut pisariaqanngilaq. Illua'tunganili pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu kommuni akissarsiat ilaannik unerartitsisalersinnaanngilaq.

Tassa kommunip akiligassalimmut pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqarnermigut pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniartarneq pillugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussusisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat sanioqqunniarsarisinaanngilai.

Pisuni tamarluinnarni kommuni pisassarisanik akissarsiat ilaannik unerartitsisarnikkut akiliisitsiniarnissaminik kissaateqaruni akiliisitsiniartartumut saaffiginnissuteqartussaavoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara eqqartuussusisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu akiliisitsiniartartoq pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqarnissaminut periarfissaqanngimmat. Kisiannili pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi 2. maj 1996-imeersumi § 3-ata malitsigaa pisassarisanut aalajangersakkami taaneqartunut tunngasumik akiligassalik akiliisitsiniartartorlu aningaasat tunniunneqartussat ilaannik unerartitsisoqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaasut.

Imaannaq nalilersinnaanngilara inatsisitigut malittarisassat taakkua marluk akornanni naapertuutinngitsoqarnera pineqarnersoq imaluunniit kommunip akiliisitsiniartarnikkut oqartussaasua isumaqatigiissutit pigisanik sallunaveeqqusiisitsisinnaanermik aammattaaq piginnaatinneqarnersoq, taamaattumik apeqqut taanna pillugu annertunerusumik iliuuseqassanngilanga. Taamaattorli apeqqutip taassuma erseqqinnerusumik qulaajaavigineqarnissaa Akileraartarnermi Pisortaqaarfimmut piunasarissamaarpara.

Akiliinissaq pillugu akiligassaartoq kommunimit pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimappat isumaqarpunga isumaqatigiissut akiliisitsiniarnermik suliaqarneq pillugu kommunip isu-

maqatigiissutigisimassaa tassani pineqartoq. Matumuuna siuliini ... oqaatigineqartut innersuussutigaaakka.

Suliat misissuiffigisama amerlaqisut ilarpassuini suna tunngavigalugu akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarnissaanik qinnuteqaateqartoqartarsimanersoq takusinnaangilara. Akissarsiat ilaannik ilanngaasseqqusilluni peqqusinissamut tunngavigineqartut pineqarnerat eqqarsaatigalugu akiligassat suut pillugit akissarsiat ilaannik unerartitsisoqartarnissaanik piumasaqaateqartoqartarsimanagerit suliani imaaliillaannaq takuneqarsinnaannginnerat isorisariaqarluinnartutut isigaara.

Pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissutit pinngitsaaliinikkut naammassisitsinermut sunniuteqanngikkaluarpataluunniit pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigiissutit suliani nassaassaanninnerat pitsaanngilluinnartutut isigaara, tassami suliap tamakkiisumik paasisaqarfigineqarsinnaaneranut taakku suliani nassaassanerat tunngaviususaammatt.

Taamatuttaaq allattuisussaatitaaneq pillugu siuliini taaneqartut pissutigalugit allattuisussaatitaanermi paasisutissat uppersaataasinnaasut allattorneqartarnissaat aamma ilaatinneqarpoq.

Tamakkua saniatigut taaneqarsinnaavoq ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigisaanik suliaq aalajangiivigineqartoq pineqaraluarpalluunniit oqartussap isumagisussaagaa iliuuseqarnerit suliap suliarineqarneranut pingaaruteqartut, taakkua suliami allagaatini aammattaaq takuneqarsinnaariinngippata, aamma taakkua allattorneqarnissaat.

K kommunip peqqussuteqarfigaara kommunip siunissami tamatigut kommunip akissarsiat ilaannik unerartitsinissaq pillugu qinnuteqarniarneranik suliami illua tungiusoq pissusissamisoortumik nalunaarfigisassagaa.

Aammattaaq K kommunip oqaatigisaanut imaattunik tamanut tunngasunik oqaaseqaatissaqarpunga:

K kommunimi Akiliisitsiniartarfiup allakkamini 26. februar 1998-imeersuni aallaqqaasiullugit makku oqaatigai:

"Allakkat ataatsimiinnermi akiliisitsiniartarfimmi sulisut tamarmik peqataaffigisaanni misissorneqarput, apeqqutillu pisinnaasaq naapertorlugu akineqarput, suliassanilu imaqarniliorfigineqarsimanngitsuni apeqqutit eqqaamannissinnaaneq naapertorlugu akineqartarlutik, suliassanilu pisoqqani aamma taamatut pisortaqartarpoq, tassanilu K kommunimi akiliisitsiniartarfimmi sulisoq ataasiinnaq qaammatit 15-it sinnerlugit sulisuusimammatt, tamanna akiliisitsiniartarfiup akissuteqarsinnaaneranik killiliilaanngitsuunngilaq.

Sulisut paarlagaannerujussuat sulisullu nutaat aallartikkaangamik misilittagaqartuusanninnerat akiliisitsiniartarfimmilu suliassanik sungiussisimasuusanninnerat akiliisitsiniartarfiup ilisarnaatigaa."

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 6-imi aalajangersarneqarpoq pisut ilaanni ingerlatsivimmi oqartussat allattuinnissaminnut pisussaaffeqartut. Paasisutissat suut pigineqarlutilluunniit pigineqarsimasut kiisalu iliuuserineqartut suliamut pingaaruteqartut suut ili-

uuserineqarsimanersut pisortamit sukkulluunniit ilisimaneqarnissaat allattuisussaataitanerup qulakkeertarpa. Taamaalilluni allattuisussaataitanerup eqqortumik atorreqarneratigut oqartussat sulisullu nutaat suliasap sunik imaqarnera imaaliallaannaq takusinnaasassavaat.

K kommuni allakkamini 26. februar 1998-imeersuni nangilluni ima allappoq:

"Pilersaarusiame ilaatigut takuneqarsinnaavoq akiitsoqartut aaqqiissutinik tamakkiisunik sapinngisamik aaqqiissuteqarfiginiarneqartassasut, taamaalillutik akiitsullit kommunimut akiligassaminnik akiliinngitsoortartut akiligassanut ingerlaavartunut aamma matusissutissanik akissarsiat ilaannik unerartitsiffiqeqartarsinnaaqqullugit.

Akiliisitsiniartarfik isumaqarpoq akiitsullit amerlanersaasa akissarsiaminnit ilannganneqartarnissartik piumanerusaraat, isumaqatigiissuteqarnikkut K kommunip karsianut toqqaannartumik namminneq akiliisarnissaminnut taarsiullugu."

Tassunga oqaatigaara, aamma takuuk akissarsiat ilaannik unerartitsisarneq pillugu siuliini oqaaseqaatigisakka, kommuni akissarsiat ilaannik imaaliallaannaq unerartitsisinnaanngimmat. Pinngitsaaliissutaanngitsumik isumaqatigissutit eqqarsaatigalugit siuliini ... oqaatigineqartut innersuussutigineqarput.

Isumaga malillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap aamma kinguneraa suliami illua tungiusup qanoq kissaateqassaneranik ilimagisaanaat tunngavigalugit ingerlatsiviup suliami aalajangiisinnaannginnera.

K kommunip allakkani 26. februar 1998-imeersut naggaserlugit ima allappoq:

"Isumaqatigiissutit pillugit oqaaseqaatinik skærmimi allattoqarajuttarpoq, tasami skærmimi suliasarpasut akiliisitsiniartarfimmi suliarineqartut aqunneqarnerannut atorreqartarmat. Skærmimi allakkiat pingaaruteqarunnaaraangata piarneqartarput."

Matumani matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarsoraara oqaaseqaatit pineqartut suliani ingerlatsinernik/iliiuseqarnernik kinguneqarsimappata, imaluunniit paasissutissat pingaaruteqartut pineqarpata, oqartussaqaq allattuisussaataitanerup malitsigisaanik tamakkuninnga allattuisimasariaqaraluartoq."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani K kommuni qinnutigalugit saqqummiussannut akissuteqarsimanngilaq.

64 - 2 Pisortat ilanngaassisinnaatitaanerat.

Ombudsmandip Peqqinnissamut, Avatangiisinut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik isornartorsiortariaqarsora inatsisitigut tunngavissaqarnani Sulisoqarnermut Pisortaqarfik pisassarisat akornanni ataqatigiissitsinissaq pillugu piumasaqaatit naammassineqarsimanngitsut ilanngaasseqqusimammagu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isornartorsiorneqarpoq inatsisitigut tunngavissaqarani aningaasanik sulinngiffeqarnersiutissanik atorfeqartitamut tunniussiumasimangimmat. (J.nr. 11.32.10.0./53-96)